

ETICKÝ KODEX

TRENÉRŮ A TRENÉREK BASKETBALU

ÚVOD

Etický kodex je závazný dokument pro trenéry a trenérky, kteří se zaměřují nejen na rozvoj talentů na hřišti, ale také na formování osobností mimo něj. Role trenéra a trenérky v tomto procesu je nezastupitelná. Nejsou zodpovědní pouze za učení technik a taktik, ale stávají se mentory a vzory pro své hráče a hráčky. Jejich úkolem je vytvořit prostředí, v němž mají etické hodnoty stejnou důležitost jako sportovní výkonnost a fyzická připravenost. Kodex klade důraz na důležitost respektu k individuální jedinečnosti každého. Vyzývá k podpoře duševního a fyzického zdraví sportovců a k zapojení do rozvoje basketbalové komunity. Etický kodex je platný pro všechny trenéry a trenérky s licenci ČBF.

I. OBECNÉ ETICKÉ ZÁSADY PRO TRENÉRY A TRENÉRKY

1. Trenéři a trenérky respektují jedinečnost každého sportovce a sportovkyně bez ohledu na jejich původ, etnickou příslušnost, rasu, barvu pleti, mateřský jazyk, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci nebo náboženské a politické přesvědčení.
2. Aktivně potlačují šikanu a diskriminaci ve všech jejích formách, ať už fyzické, verbální, psychologické nebo online. Podporují inkluzivní a respektující prostředí pro všechny členy týmu.
3. Jsou si vědomi významu psychického zdraví a osobního wellbeingu, přičemž rozumí, že zanedbávání těchto aspektů může mít vážné následky jak pro jejich vlastní osobu, tak pro své svěřence a svěřenkyně.
4. Respektují právo každého sportovce a sportovkyně na seberealizaci v takové míře, aby současně nedocházelo k omezení stejného práva u druhých osob při realizaci společného cíle.
5. Pomáhají sportovcům, sportovkyním a týmům svými znalostmi a zkušenostmi v jejich rozvoji v souladu s pravidly fair play.
6. Dávají přednost profesní odpovědnosti před osobními zájmy.
7. Zabraňují šíření urážek, pomluv či nepodložených obvinění.
8. Musí se chovat tak, aby svým jednáním nezdiskreditovali ani nepoškodili prestiž trenérského povolání.
9. Jejich povinností je vyvarovat se všeho, co by mohlo vést k podezření z předpojatosti nebo neobjektivity.
10. Trenérská činnost nesmí být spojena s korupcí nebo podvodným jednáním.
11. Proaktivně se věnují prevenci a monitoringu ilegálního sázení v rámci klubu nebo týmu.
12. Nesmějí být současně smluvními agenty hráčů a hráček či spolupracovníky agentur.

13. Představují svou práci v médiích a širší veřejnosti objektivně a nezkresleně.
14. Zavazují se k ochraně osobních dat a soukromí sportovců a sportovkyň v digitálním prostředí.

II. PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ TRENÉRŮ A TRENÉREK VE VZTAHU K SPORTOVČŮM A SPORTOVKYNÍM

15. Trenéři a trenérky vedou sportovce a sportovkyně k odpovědnosti nejen na hřišti, ale i v osobním životě. Podporují jejich sebeuvědomění a samostatnost.
16. Chrání důstojnost, soukromí a práva všech sportovců a sportovkyň. Zajišťují, aby byli vždy respektováni jako jedinci.
17. Podporují a rozvíjejí schopnosti svých svěřenců a svěřenkyň s ohledem na jejich individuální potřeby a možnosti. Motivují je k neustálému zlepšování.
18. Kladou zvláštní důraz na fyzické i psychické zdraví, předcházejí přetížení.
19. Zajišťují bezpečné prostředí, v němž sportovci a sportovkyně mohou svobodně vyjadřovat své myšlenky a pocity bez obav z negativního odsouzení. Iniciují otevřenou komunikaci.
20. Povzbuzují týmový duch a vzájemnou podporu.
21. Přistupují k všem hráčům a hráčkám nestranně a spravedlivě bez osobních preferencí nebo vnějšího tlaku.
22. Hodnotí a vybírají hráče a hráčky objektivně, podporují rovné příležitosti pro všechny a předcházejí subjektivnímu přehlížení či upřednostňování talentu.
23. Vzdělávají se v oblasti duševního zdraví, aby mohli lépe rozpoznávat a řešit potenciální psychické problémy svých svěřenců a svěřenkyň.
24. Zabraňují jakékoliv formě sexuálního obtěžování – ať už se jedná o fyzický kontakt, psychický tlak, slovní narážky, nevhodnou komunikaci či chování na internetu. Zajišťují bezpečné a respektující prostředí, stanovují jasné hranice a chrání sexuální integritu sportovců a sportovkyň.
25. Vyvarují se jakýchkoli aktů, které by mohly být považovány za sexuální obtěžování nebo nevhodné chování.
26. Aktivně se věnují prevenci užívání dopingu a návykových látek mezi sportovci a sportovkyněmi. Edukují své svěřence a svěřenkyň o rizicích a důsledcích spojených s těmito látkami, podporují čistý sport a zdravý životní styl.

27. Zajišťují informovanost hráčů a hráček o možných rizicích a následcích spojených s ilegálním sázením a manipulací zápasů.
28. V případě, že jsou svědky jakéhokoliv jednání, které by mohlo být trestným činem nebo ohrožuje bezpečnost, musí okamžitě kontaktovat policii. V případě ohrožení bezpečnosti nezletilého jedince, jsou povinni kontaktovat rodiče nebo opatrovníky. Jedná se o zákonnou povinnost každého občana.

III. PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ TRENÉRŮ A TRENÉREK VE VZTAHU K MATEŘSKÉMU KLUBU A ČBF

29. Trenéři a trenérky odpovědně plní své povinnosti vyplývající ze závazků ke svému klubu, ČBF, zaměstnavateli.
30. Vynakládají plné úsilí, aby jejich metody a postupy práce podporovaly společné cíle mateřského klubu i České basketbalové federace a přispívaly k úspěchu obou subjektů.

IV. PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ TRENÉRŮ A TRENÉREK KE SVÝM KOLEGŮM A KOLEGYNÍM

31. Trenéři a trenérky projevují respekt k rozdílným názorům a metodám práce svých kolegů a kolegyně, i když s nimi nemusí souhlasit. Podporují otevřený dialog a vzájemnou úctu.
32. Respektují znalosti a úspěchy svých kolegů, kolegyně a dalších odborníků z oboru.
33. Kritiku nebo nesouhlas s postupy kolegů a kolegyně vyjadřují konstruktivně a s důrazem na soukromí, aby nedošlo k poškození reputace mezi ostatními.

V. PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ TRENÉRŮ A TRENÉREK VE VZTAHU KE SVÉ ČINNOSTI A ODBORNOSTI

34. Trenéři a trenérky dbají o udržení a zvyšování prestiže trenérské činnosti.
35. Zvyšují vlastní odbornou úroveň. Dosahují tak celoživotním vzděláváním, využíváním znalostí a dovedností svých kolegů a kolegyně, případně uplatňováním nových přístupů a metod.
36. Usilují o to, aby trenérská činnost byla prováděna kvalifikovanými trenéry v příslušném stupni kvalifikace dle schváleného trenérského řádu.

37. Spolupracují na vzdělávání trenérů a trenérek basketbalu. Své znalosti a dovednosti dávají ve prospěch celé trenérské obce.

VI. PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ TRENÉRA A TRENÉREK VE VZTAHU K ROZHODČÍM

38. Trenéři a trenérky respektují rozhodčí jako neoddělitelnou součást sportovního klání a vedou k tomu i své svěřence, svěřenkyně a spolupracující osoby.
39. V případě výhrad k rozhodnutím rozhodčích, postupují podle oficiálních pravidel a etických standardů. Veškeré obavy nebo důkazy o nespravedlivém jednání předávají oprávněným složkám ČBF.

VII. PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ TRENÉRŮ A TRENÉREK VE VZTAHU K SOUPEŘŮM A SOUPEŘKÁM

40. Trenéři a trenérky dávají veškeré své znalosti, dovednosti, kreativitu a invenci ve prospěch cíle s vědomím plného respektu vůči soupeřům a soupeřkám. Uznávají soupeře jako entitu, kterou se snaží překonat pouze způsoby vytyčenými pravidly basketbalu.

Etický kodex trenérů a trenérek basketbalu byl schválen Výborem ČABT dne 11.4. 2024

Etický kodex trenérů a trenérek basketbalu byl schválen Výborem ČBF dne 15.4. 2024